

רע"פ 5300/18 - אוסאמה סלאמה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 5300/18

לפני:

אוסאמה סלאמה

ה המבקש:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבת:

בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט

המחוזי בנצרת (השופט א' אריאלי) בעפ"ת

12.6.2018 מיום 3729-11-17

עו"ד ראפת אסדי; עו"ד אילון אורון
בשם המבקש:

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המוחזוי בנצרת (השופט א' אריאלי) בעפ"ת 3729-11-17 מיום 12.6.2018, במסגרתו התקבל ערעור המשיב על קולות העונש אשר הושת על המבקש בגזר דין של בית משפט השלום לتعבורה בנצרת (השופט ב' קנדლפט) בפל"א 4418-05-16 מיום 24.9.2017.

2. ביום 27.10.2016 הורשע הנאשם, על פי הודהתו, בעבירות נהיגה בזמן פסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה); נהיגה ללא רישיון נהיגה, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה; ונוהגה ברכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנوعי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

עמוד 1

3. על פי עובדות כתוב האישום, ביום 9.5.2016 סמוך לשעה 19:30 נהג המבוקש ברכב בזמן פסילה בת שלוש שנים שהוטלה עליו ביום 4.11.2013, בעקבות הרשעתו בת"ד 10-08-5847 בבית משפט השלום לטעורה בנצרת.

4. בגין הרשעה זו, היה תלוי ועומד נגד המבוקש עונש מאסר מוותנה בר הפעלה בן שבעה חודשים. משכך, ועל פי בקשת המבוקש, הורה בית משפט השלום על הגשת תסוקיר שירות מבחן בעניינו טרם מתן גזר הדין.

שירות המבחן התרשם, כי המבוקש נוטל אחראיות "פורמללית" בלבד על ביצוע העבירה, כי הוא פועל בצורה אימפרטיבית וכי סנקציות עונשיות קודמות לא הרתיעו אותו מלשוב ולבצע עבירות. שירות המבחן אף העיריך, כי קיימן סיכון גבוה שהմבוקש יהיה מעורב בעבירות דומות במצבי מתח רגשי. עם זאת, ציין שירות המבחן כי למבוקש קיימת "נזקקות טיפולית", על אף שהוא משטדל לשומר על אורח חיים נורמלי, ולפיכך הומלץ בעניינו על שילוב עונש הרתעתי לצד ענישה שיקומית.

5. בגזר דין, עמד בית משפט השלום על חומרת העבירה בה הורשע המבוקש, וקבע את מתחם הענישה ההולם בעניינו בין מאסר שכלו על תנאי לבין מאסר בפועל למשך שנה.

בעת גירת העונש, ציין בית המשפט השלום את עונש המאסר מוותנה התלי ועומד נגד המבוקש, כמו גם את טיבן של העבירות בהן הורשע המבוקש בת"ד 10-08-5847 (נהיגה בזמן פסילה, נהיגה בנסיבות ראש ובמהירות בלתי סבירה, ואו הגשת עזירה לנפגע תאונת דרכים), והעובדה שלא היה די במאסר מוותנה כדי להרתיעו. מנגד, התחשב בית משפט השלום בנסיבות האישיות של המבוקש, באינטראס השיקומי ובהתמלצת שירות המבחן בעניינו, כמו גם בחילוף הזמן בין האירוע המתואר בכתב האישום לבין הרשעתו בדיון.

ኖכח האמור, קבע בית משפט השלום כי הפעלת עונש המאסר מוותנה "לא תהא כודקת בנסיבות העניין", והורה על פסילת המבוקש מלקלבל או להחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 18 חודשים, לצד עונשים נלוויים, ועל הטלת צו של"צ בהיקף של 300 שעות, כמו גם על הטלת צו מבחן לתקופה של 18 חודשים, במהלכם ישולב המבוקש בקבוצה טיפולית ייעודית. בנוסף, הורה בית משפט השלום על הארכת תקופת המאסר מוותנה בין 7 החודשים שהוטל על המבוקש בת"ד 10-08-5847 לשנה נוספת.

6. המשיבה ערערה על גזר הדין לבית המשפט המחויז, וטענה, בין היתר, כי בית משפט השלום לא "יחס את החומרה הראויה לעבירות בהן הורשע המבוקש ולעבשו התעבורתי המכבים", והתחשב יתר על המידה בנסיבות האישיות. עוד צינה המשיבה את התרשומות שירות המבחן מאופיו של המבוקש, ואת הסיכון הגבוה למעורבות בעבירות דומות בעתיד.

7. בית משפט המחויז קיבל את הערעור, וקבע כי חומרת מעשיו של המבוקש מתחבطة "ביתר שאת" בשל העובדה כי עונש המאסר מוותנה יהיה תלוי ועומד נגדו לא הרתיע אותו מלשוב ולבצע עבירות נוספות, וכן נוכחה העבירות החמורים בהן הורשע במסגרת ת"ד 10-08-5847, כפי שתוארו לעיל.

עוד עמד בית משפט המוחזק על הסיכון הגבוה למעורבות המבוקש בעבירות דומות, והזכיר כי המלצות תשקיים שירות המבחן הינם בגדר "המליצה בלבד". בנוסף, ציין בית המשפט המוחזק כי הנסיבות לקולא שנזקפו על ידי בית משפט השלום לא הצדיקו, לכשעצמם, הקלה כה משמעותית בעונשו של המבוקש.

על כן, ביטל בית משפט המוחזק את צו המבחן וצו השלי"ץ שהוטלו על המבוקש והשית עליו, בין היתר, עונש מאסר בפועל למשך 7 חודשים, לצד הפעלת עונש המאסר המותנה בגין שבעת החודשים, שירוצה בחופף למאסר בפועל שהוטל עליו.

מכאן הבקשה שלפניי.

8. המבוקש טוען כי שגה בית משפט המוחזק בכך שהחמיר בעונשו עד כדי מאסר בפועל אך בשל חומרת העבירה, ולא נתן משקל מספיק לנטיותיו האישיות ולהמלצת שירות המבחן, כפי שעשה בית משפט השלום.

לטענת המבוקש, הפער ה"קייזוני", לשיטתו, בין העונשים שהוטלו על ידי הערכאות הקודמות, לצד העובדה כי העונש שהוטל בבית משפט המוחזק חריג מהענישה המקובלת בעבירות מעין אלו, לשיטתו, מצדיקים היענות לבקשתו באופן שיшиб את גזר דיןו של בית משפט השלום על כנו.

9. דין הבקשה להידוחות.

10. הלכה היא כי לא תינתן רשות ערעור עת הבקשה נסובה על חומרת עונש, אלא במקרים חריגים ומיעדים. המקרה דן, לא רק שאינו בא בוגדר עניינים אלה, אלא מצאתה כי העונש שהושת בסופו של יום על המבוקש, הגם שהחמיר על ידי בית המשפט המוחזק, הינו על הצד המקל.

הADB מינה עבירות עבר המבוקש היא חמורה, ועל הדבר לבוא לידי ביטוי בהטלת עונשה מרתיעה. נהגה בכביש הארץ בזמן פסילת רישון טומנת בחובנה סיכונים רבים לביטחונם של הנוסעים ושל הולכי הרгал, ובפרט אמרורים הדברים נוכחות הקטל המתמשך בכבישי הארץ, וכן האינטנסיס המשמעותיים שנפגעים מביצוע העבירות בהן הורשע המבוקש, כמו גם שכיחותן הגבוהה.

יתר על כן, ולא פחות מכך, נהגה בפסילות משקפת יחס של זלזול בח'י אדם והוא בבחינת ביזוי החוק ומצוות בית המשפט. אדם הנהוג בכביש, על אף שרישונו נפסל, מוכח כי לא ניתן להרחק אותו מהכביש כל עוד הדבר תלוי ברכזו הטוב (רע"פ 410/04 מזרחי נ' מדינת ישראל, (7.3.2004)).

על כן, נקבע בסעיף 67 לפקודת התעבורה, כי "מי שהודיע לו שנפסל מקבל או מהחזיק רישון נהגה, וכל עוד הפשילה בתקופה הוא נהוג ברכב שנהייתו אסורה בily רישון לפי פקודת זה ... דין - מאסר שלוש שנים". אף ההלכה מורה, כי בעבירות של נהגה בפשילה כי יש להטיל עונשי מאסר לריצוי בפועל (רע"פ 5090/04 צאנע נ' מדינת ישראל

.(31.5.2004)

11. המבוקש נהג ברכב בעת שנפל לניגה, ומילא נהג בל רישון ובלא ביטוח. כעולה מפסק הדין של בית המשפט המחוזי, לבקשתו שלוש הרשותות קודמות בעבירות תעבורת, האחורה שבנה בגין עבירות של נהגה בקלות ראש ובמהירות בלתי סבירה ואי הגשת עזרה לנפגע תאונת דרכים. בגין הרשותתו זו ריצה המבוקש מסר בפועל במשך 3 חודשים בעבודות שירות והוטל עליו מסר מוותנה בן 7 חודשים. בנווגו, שוב, בזמן פסילה, ביטה המבוקש כי אין עליו מORA הדין ומORA בית המשפט, ואת יחסו המזלזל לשלוM הציבור.

סעיף 58 לחוק העונשין מורה, כי ככל עונש מוותנה יופעל במצטבר לעונש נוספת, "זולת אם בית המשפט שהרשיעו בשל העבירה הנוספת ציווה, מטעמים שיירשו, ששתי התקופות כולן או מקצתן יהיו חופפות". ברירת מחדל זו שקבע החוקן מקורה בהבנה, כי אלמלא האמור יאבذ העונש מוותנה ממשמעו, והדבר יפגע באופן הרטעתני הגלום בהטלת מסר על תנאי.

על אף החומרה שראה בית המשפט המחוזי בנסיבותו של המבוקש, לא מצה הוא לנכון למצות עימיו את הדין, והורה כי המסר מוותנה שנגזר על המבוקש בת"ד 5847-08-10, יופעל בחופף ל-7 חודשים המסר בפועל שהושתו עליו על-ידי.

גם אם אין דרך של ערכאת הערעור למצות את הדין במסגרת ערעור על קולת העונש, יש בחיפוי המלאה בין עונש המסר בפועל שהוטל על המבוקש לבין המסר מוותנה שהופעל, כדי לשחוך את ההיבט הרטעתני העומד בסיסוד המסר מוותנה.

12. נכון כל האמור, אני סבור כי העונש שהוטל על המבוקש בסופו של יומם הינו על הצד המקל. מילא, אין כל הצדקה לממן רשות ערעור על חומרת עונשו של המבוקש.

13. אשר על כן, הבקשה נדחתת. משכך, אף לא נדרש לעכב את תחילת ריצוי העונש, כפי שנקבעה על-ידי בית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, כ"ט בתמוז התשע"ח (12.7.2018).

שׁוֹפֵט